

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2016-02-10
Besvaras senast
2016-03-02

Till statsrådet Anna Johansson (S)

2015/16:396 Återreglering av järnvägsunderhållet

Järnvägstrafikens olika delar är intimt förknippade och beroende av varandra för att skapa en fungerande helhet. Trots detta har järnvägssystemet styckats av, delats upp och privatiserats. På underhållssidan har konkurrensutsättningen lett till att det i dag är avsevärt färre anställda än för 15 år sedan. Betydligt färre personer arbetar på spåren, vilket blir synligt inte minst under snöiga vintrar. Säkerheten brister för såväl resenärer som för dem som arbetar på spåren.

Sedan år 2013 utför Trafikverket inget underhåll i egen regi. På marknaden finns i stället ett antal underentreprenörer som anlitas av Trafikverket för att sköta underhållet, vilket har medfört samordningsproblem och merkostnader.

Att återreglera underhållet är ett viktigt steg för att se till att resurserna som läggs på underhållssatsningar används på rätt sätt. Trafikverket bör därför vidta åtgärder för att förbättra sin beställarroll och, allteftersom avtalen går ut, bygga upp en underhållsorganisation i egen regi.

Vänsterpartiet anser att en förutsättning för en fungerande avtalsuppföljning är att den bedrivs av beställaren och en organisation som har kapacitet att genomföra sina åtaganden.

Som infrastrukturförvaltare behöver också Trafikverket skärpa upphandlingarna med kollektivavtalsliknande krav.

För att öka godstransporterna på järnväg är det nödvändigt att stärka tillförlitligheten och kapaciteten på järnvägen. Det är en stor del av Sveriges företag ense om.

Seko driver just nu en kampanj för att förstatliga underhållet. Ett utdrag ur deras kampanjtext:

"Förstatliga underhållet.

Låt Trafikverket sköta underhållet av järnvägen i egen regi. Myndigheten har ett odelat ansvar för den svenska järnvägen och måste därför ha egna resurser att reparera spåren. Trafikverket behöver kunna sköta det akuta underhållet, men även delar av det förebyggande arbetet för att kunna garantera att tågen går i tid. Med egen personal och egna maskiner ute i spåren får myndigheten en

kunskap som idag saknas och en förmåga att agera. Om myndigheten ges egna resurser kan insatserna dessutom sättas in snabbare än då privata aktörer måste anlitas. Seko föreslår därför att staten successivt tar över privata underhållskontrakt när de löper ut eller att Trafikverket, i ett pilotprojekt, tillåts ta över underhållet i en del av Sverige."

Förseningarna kostar samhället 5 miljarder kronor om året. Avregleringen av underhållet har bland annat inneburit en stor administration av de många kontrakten av underhållsentreprenörer vilket i sin tur bland annat inneburit att färre personer finns på spåren för att utföra underhållsåtgärder.

Regeringen har sedan överenskommelsen med Vänsterpartiet om budgetpropositionen för 2015 slagit fast att staten ska ta det samlade ansvaret för kontroll och utförande vid underhållet av de svenska järnvägarna.

Jag vill därför fråga statsrådet Anna Johansson:

Vilken tidsplan har regeringen för att fullfölja åtagandet om att staten ska ta det samlade ansvaret för kontroll och utförande vid underhållet av de svenska järnvägarna?

.....

Emma Wallrup (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Lisa Gunnfors